

felosztása esetén a hitelező esetleg fennmaradó követelésére már nem találhat fedezetet, ennél fogva e rendelet kiegészítéseként a 16301/1933. M. E. sz. r. kimondta, hogy az ilyen tartozással terhelt vagyonnak bírói felosztásánál a sorozandó követelésnek pengőre való átszámításában 0.26315789 gramm finom aranyat egy pengővel kell egyenlőnek venni, és az így kiszámított pengőösszegeből egyelőre *bírói letétben* kell tartani a szóba jöhető különbözetet, vagyis annyit, mint amennyivel ez az összeg meghaladja a hivatalos pengő árfolyam szerinti pengőösszeget. Tárgyatalanná válik azonban ezen hitelező-biztosítás, és ennél fogva mellőzni kell a különbözetnek bírói letétben tartását, ha a felosztásban az érdekeltek megegyeznek.

Aranyban teljesítendő fizetések. A 410/1932. M. E. sz. rendelet (az alábbiakban: alaprendelet) megengedte, hogy az adós aranyban vagy aranyértékben teljesítendő tartozását a pengőérték törvényes fizetési eszközeivel teljesíthesse. E rendelet hatályát — közbenső meghosszabbítás után —, a 16310/1933. M. E. sz. r. (az alábbiakban: R.) 1934. december 22-ig meghosszabbította. Az alaprendelet nem kényszerítette a hitelezőt a teljesítés elfogadására, hanem megengedte neki, hogy a fizetés elhalasztását kívánhassa, de ha a hitelező ezen jogával élt, az alaprendelet hatályának megszűntéig fizetést nem követelhetett. Ebből már most az folyt volna, hogy az a hitelező, aki az alaprendeletben adott halasztási jogával élt, az alaprendelet hatályának meghosszabbítása folytán 1934. december 22-ig sem kívánhatna (persze pengőegyenértékben) fizetést. Mivel a R. ezt a jogkövetkezményt levonni nem akarta, kimondotta, hogy az előzően halasztást gyakorló hitelező 1934. január 23-ig közzölheti adósával, hogy pengőértékben való fizetést követel.

A kereskedői mérleg valóságának helyreállításáról szóló 7000/1925. P. M. sz. r. (az alábbiakban: R.) a szövetkezetekre is kötelezővé tette, hogy az 1925. üzletév első napjának vagyonállagáról új értékelés alapján pengőértékben szerkesszen megnyitó leltárt és mérleget. A R. 26. §-a pedig — az ekként átmentettnek jelentkező értéklehetőségekre figyelemmel — elrendelte, hogy a szövetkezetnek az új átértékelés alapján pengőértékben szerkesztétt mérlege alapján mutatkozó tisztá vagyonnak az üzletrésztöke összegét meghaladó részét legalább fele részben az üzletrészek felértékelésére kell felhasználni.

Hogy azonban a felértékelt üzletrészek tömeges felmondhatása a szövetkezetet válságos helyzetbe ne juttathassa, a R. 32. §-a kimondotta, hogy a közgyűlés egyszerű többsége elhatározhatja, hogy a szövetkezetből kivált tag vagy jogutóda a kiválás évről szóló üzletrészenek kifizetését 1930. december 31-e előtt nem követelheti, sőt e határidőt, a háromnegyed többség legfeljebb három évvel meg is hosszabbíthatja. E három év legkésőbb 1933. december végén lejárván, a december 22-én életbelépett 2400/1933. P. M. sz. rendelet kimondotta, hogy a szövetkezetből kivált tag vagy jogutóda üzletrészenek kifizeté-

